

Evaluering af driften af Sjællandsgade Bad

Hermed følger en evaluering af Foreningen Sjællandsgade Bads drift i perioden 2021 - 2024.

Evalueringen rummer et kort overblik over foreningens og driftens generelle udvikling i tilskudsperioden foruden en oversigt over besøgstal, åbningstider, kulturelle arrangementer, initiativer målrettet socialt udsatte, samt antallet af aktive frivillige. Der er vedlagt bilag med udspecificerede tal for driften pr. år.

Foreningens sekretariatsleder og bestyrelse står til rådighed ved uddybende spørgsmål.

Udviklingen af Sjællandsgade Bad 2021 - 2024

Tilskudsperioden 2021 - 2024 har været karakteriseret ved både udfordringer og succeser. Periodens første år var præget af restriktioner som følge af COVID-19, hvorfor åbningstiderne i 2021 varierede mere end de følgende år. Derudover var 2021 præget af store udskiftninger i både bestyrelse og sekretariat som følge af uoverensstemmelser ved en række ekstraordinære generalforsamlinger. Udskiftningerne medførte et videns- og dokumentationstab, hvilket nærværende evaluering til en vis grad også bærer præg af i afrapporteringen af besøgstal og åbningstider.

I begyndelsen af 2022 blev en ny medarbejderstab ansat i foreningen til at varetage opgaverne i sekretariatet. Siden er der gjort et solidt arbejde med at skabe overblik over arbejdsopgaver, effektivisere arbejdsgange og tydeliggøre fordelingen af beslutningskompetencer mellem bestyrelse, sekretariat og frivilligruppe for at sikre mest mulig transparens og demokratisk indflydelse i foreningen. Det har været helt afgørende for bestyrelsen og sekretariatet i den resterende del af tilskudsperioden at skabe ro og organisatorisk struktur for at sikre en stabil drift, der lever op til kravene i driftsaftalen med Kultur- og fritidsforvaltningen.

Udover at sikre driften af Sjællandsgade Bad, har sekretariatslederen siden hendes tiltrædelse haft fokus på at skabe tryggere rammer for både gæster, frivillige og ansatte på Sjællandsgade Bad. Derfor er der pågået et stort arbejde med at revidere retningslinjer for adfærd på Sjællandsgade Bad, udarbejde ny frivilligpolitik og etablere handlingsplaner for håndtering af grænseoverskridende adfærd.

Retningslinjerne blev udarbejdet med afsæt i *safer space*-principper med det formål at sikre en fælles forståelse for at alle skal kunne besøge og færdes trygt på Sjællandsgade Bad. I den forbindelse blev der afholdt en række workshops i konflikthåndtering for frivilligruppen, så de frivillige føler sig kvalificerede og trygge ved at varetage opgaven med at holde Sjællandsgade Bad åbent for offentligheden.

Fokusset på *safer space* er blevet en rettesnor for Sjællandsgade Bad i alle henseender og bruges aktivt i såvel onboarding af nye frivillige og ansættelse af nye medarbejdere som ved samarbejder med eksterne organisationer og virksomheder. Retningslinjerne har i høj grad vundet indpas hos gæsterne på Sjællandsgade Bad, og principperne om *safer space* vækker genklang hos især den yngre del af borgerne i Københavns Kommune, som i langt højere grad end tidligere bruger stedet som en del af det københavnske kulturliv.

Processen og principperne er blevet en del af foreningens brand, hvilket også er blevet bemærket i en række medier, herunder Politiken¹ og norske Dagbladet Pluss. Sidstnævnte publicerede en artikel efter et besøg på Sjællandsgade Bad i april 2024, som blev afsluttet med ordene:

Husets regler presiserer at badet er et aseksuelt rum, og det merkes. For selv om jeg splitter naken labber bortover det våte gulvet, ser jeg ikke et eneste langt blikk eller et lurt smil, slik man gjerne møter på stranda eller ned badestigen på Sjørenga. Klientellet i resten av lokalet er en salig blanding av alle type mennesker, både kvinner og menn, unge og gamle². (Martine Heggekroken Haugan)

Citatet sætter ord på to af foreningens vigtigste målsætninger de seneste år: At Sjællandsgade Bad skal være et rum for alle uanset alder, køn, social og økonomisk baggrund, og at det skal være et trygt rum at færdes i.

Som det fremgår af nedenstående tabeller, har besøgstillene siden vinteren 2022 været støt stigende og tendensen er ikke blevet mindre trods en længerevarende nedlukning af Sjællandsgade Bad i 2023 i forbindelse med en større renovering. Tværtimod har foreningen oplevet en fortsat øget interesse hos både gæster og personer, som ønsker at være en del af frivilligfællesskabet.

Frivillige i foreningen

COVID-nedlukningerne og de mange udskiftninger i bestyrelse og sekretariat i 2021 medførte et markant frafald af frivillige i foreningen. Rekruttering, onboarding og fastholdelse har derfor været afgørende for at sikre en stabil drift af Sjællandsgade Bad. Mens tilgangen af nye frivillige er sket organisk, er der af foreningens frivilligkoordinator og projektmedarbejder siden 2022, lagt et massivt arbejde i onboarding og fastholdelse. Den markante stigning i antallet af frivillige henover tilskudsperioden må ses som et udtryk for, at indsatsen har været særdeles frugtbar. For første gang i foreningens historie er der, pr. april 2024, venteliste for at starte som frivillig på Sjællandsgade Bad.

	2021	2022	2023	2024*
Antal aktive frivillige ved årets afslutning	70	106	108	131

*Baseret på Q1 (2024)

Det sociale bad

Siden foreningens oprettelse i 2011 har Sjællandsgade Bad løftet et socialt ansvar gennem aktiviteter målrettet sårbare grupper i samfundet. Med ugentlige badedage for hjemløse og socialt udsatte samt faste og enkeltstående arrangementer målrettet blandt andet borgere i beskæftigessystemet med

¹www.politiken.dk

² Se bilag 1

andre udfordringer end arbejdsløshed, etniske minoritetskvinder, og unge eksmisbrugere, har indeværende tilskudsperiode ikke været nogen undtagelse. Badets engagement i at tilbyde bademuligheder for marginaliserede borgere, både gennem egne initiativer og gennem samarbejder med andre organisationer, er afgørende for foreningens vision om at være et inkluderende rum for alle uagtet personlige, økonomiske og sociale livsvilkår.

Aktiviteter og besøgstal

I det følgende gives et overblik over foreningens aktiviteter og besøgstal i tilskudsperioden. Som nævnt indledningsvis, har udskiftninger i bestyrelse og sekretariat i 2021 medført et videns- og dokumentationstab. Det betyder, at det ikke har været muligt at rekvirere antallet af åbningstimer i 2021, ligesom der med stor sandsynlighed er mangelfuld dokumentation for besøgstallene for samme år.

Af driftsaftalen med Kultur- og Fritidsforvaltningen for perioden 2021 - 2024, fremgår det, at Foreningen Sjællandsgade Bad ydes et årligt tilskud på betingelse af, at følgende aktiviteter gennemføres:

- Sjællandsgade Bad skal holde åbent for offentlig adgang til bad og sauna minimum 20 timer ugentligt i højsæsonen (september–maj) og minimum 6 timer ugentligt i lavsæsonen (juni-august). Øget åbningstid skal tilstræbes, under hensyntagen til frivilligressourcer og ejendommens kapacitet.
- Sjællandsgade bad skal i gennemsnit afholde minimum 3-4 offentligt tilgængeligt kulturarrangement om måneden
- Sjællandsgade Bad skal i samarbejde med én eller flere organisationer med socialfaglige kompetencer tilbyde gratis bademulighed for hjemløse i Københavns Kommune i minimum fire timer ugentligt.

Med krav om 20 timers åbningstid pr. uge i højsæsonen og 6 timers åbningstid pr. uge i lavsæsonen, er det en gennemsnitlig ugentlig åbningstid på 16,5 timer over et år, eller målt i gennemsnit pr. måned: 70,95 timer.

Som det fremgår af nedenstående tabel, har Sjællandsgade Bad levet op til kravene i driftsaftalen gennem hele tilskudsperioden

Besøgstal	2021	2022	2023*	2024**	Perioden
Total	10.294	19.537	16.495	9.455	55.781
Gennemsnit pr. måned	858	1.628	2639	3130	2.064

Åbningstimer, almindelig badedrift	2021***	2022	2023*	2024**	Perioden
Total	80	1.000	593	311	1.984
Gennemsnit pr. måned	80	83	95	104	90

Åbningstimer, Det sociale bad	2021	2022	2023*	2024**	Perioden
Total	162	441	195	48	846
Gennemsnit pr. måned	13,5	36,75	31,2	16	24

Arrangementer	2021	2022	2023*	2024**	Perioden
Kulturelle arrangementer	25	51	36	14	126
Kulturelle arr. i gennemsnit pr. måned	2,1	4,3	5,8	4,7	4,2
Sociale arrangementer	5	11	5	19	40
Sociale arr. i gennemsnit pr. måned	0,4	0,9	0,8	6,3	3,3

*Udregnet på antal måneder, huset var i drift i 2023, dvs 6,25 måneder

**Baseret på 1. kvartal 2024

***Mangelfuld dokumentation. Data kun tilgængelig for september 2021. Gennemsnit udregnet for september måned

Nedlukninger i forbindelse med først COVID-19 og dernæst en seks måneder lang renovering gør, at de fire år i tilskudsperioden er svære at sammenligne. Dog er én tendens tydelig: Sjællandsgade Bad er mere populært end nogensinde: Der er flere frivillige end nogensinde før, flere gæster, flere åbningstimer og flere arrangementer i gennemsnit pr. måned end der tidligere har været i foreningens historie. Der har været mange udfordringer og forandringer undervejs i perioden, men i det store billede må udviklingen af Sjællandsgade Bad siges at være en succeshistorie. Foreningen har formået at vende en kedelig udvikling med frafald i frivilligruppen og udtalt uenighed om badets retning blandt frivillige, ansatte og bestyrelse til en forening, der har en klar vision og mission for de kommende år, en solid frivilligruppe og et yderst velfungerende samarbejde mellem sekretariat og bestyrelse.

Naken med 20 menn - Wow

Dagbladets journalist testet ut Københavns svar på The Well og kastet klærne sammen med de andre gjestene.

KOM SOM DU ER: Dinglende peniser og hårete mager møtte vår journalist, både i og utenfor badstuen. I artikkelen forklarer en sexolog hvorfor stadig flere nordmenn lar seg friste av å vise seg nakne overfor vilt fremmede. Illustrasjon: Fedor Sapegin.

Martine Heggekroken Haugan

Publisert fredag 05. april 2024 - 00:03

Sist oppdatert fredag 05. april 2024 - 11:04

[REDIGER](#)

Etter å ha intervjuet en rekke dansker som gladelig kaster klærne for Dagbladets lesere, vært på innsiden av flere av landets sexklubber og fått et innblikk i det utbredte swingers-miljøet, har jeg en hypotese om at nabolandets borgere er langt mer frilynte enn oss private nordmenn.

Men det er verken sensuell stemning, erotisk belysning eller sex som er i fokus der jeg nå er på vei. For i stedet for å traske opp og ned Københavns lekre gater, skal jeg teste ut byens svar på det norske spamekkaet The Well.

Jeg lurar nemlig på hvordan Danmarks landsmenn- og kvinner stiller seg til å kle av seg sammen, midt på høylys dag.

Etter en ti minutters sykkel tur vest for Københavns populære handlegate, Strøget, finner du Nørrebro. Midt i den urbane bydelen, som for øvrig har blitt kåret til verdens kuleste nabolag, av magasinet Time Out, ligger Sjællandsgade bad.

De kaller seg et pusterom i en hektisk hverdag. Og badetøyet skal på ingen måte være en tvangstrøye. For her kan man nemlig fritt sprade rundt uten en eneste tråd.

Jeg stapper likevel både en badedrakt og en bikini ned i bagen, når jeg setter kursen mot det danske badet denne fredag formiddag.

Jeg møter opp utenfor det rødbrune murbygget og steller meg bakerst i køen. For jeg er langt fra den eneste som har møtt opp en stund før badet åpner. En lang rekke med unge voksne, eldre, kjærestepar og vennegjenger strekker seg fra inngangspartiet og flere meter bortover det lille torget.

Av og til er det kjønnsdelt, men i dag er alle velkomne.

FRISK OPPLEVELSE: På Sjællandsgade bad kan du også synke ned i ett av mange badekar. Foto: Malou Bumbum

- **Unnskyld, kan jeg spørre deg om noe?**, kommer det fra en forbipasserende.

Han spør meg hva som er så spesielt med badet, som får så mange til å bruke den varme vårdagen på å bade innendørs.

Jeg forteller han at jeg er journalist og skal teste ut stedet for første gang, og at jeg antakeligvis vet like lite som han om hva som venter meg på innsiden.

Jeg sender spørsmålet videre til mannen foran meg, nummer 29 i køen.

Den eldre mannen forteller at stedet er veldig populært, og at flere og flere unge tester det ut. Selv reiser han hit minst en gang i uken.

- *Er det mange som bader nakne?*, kommer det ut av meg.

- De aller, aller fleste, svarer han.

Jeg som har vært i tvil om jeg skulle gå for den røde bikinien eller den diskre badedrakten, begynner i stedet å vurdere badetøy opp mot au naturel, når dørene åpnes og vi får slippe inn.

Tanken på at jeg selv skulle kaste klærne har ikke streifet meg før nå. Den gjør meg klam. Men det er vel flauere å være den eneste med badetøy, enn å være naken?

I det jeg trækker innenfor dørstokken begynner jeg å ane at nakne kropp som sprader rundt i lokalet, muligens vil være det eneste som ligner spaanlegget utenfor Oslo.

Alle tar av seg sko og sokker i gangen og kjøper en inngangsbillett av de to mennene som sitter bak et gammelt skrivebord og tar betaling.

Jeg får et gult armbånd, en nøkkel til å låse inn verdisaker og en lang kjetting med en badepropp i enden.

Det er åpenbart at de registrerer at jeg er her for første gang, for en av dem spretter opp av stolen og viser meg rundt.

Han peker på de små avluukkene som står på rekke og rad nedover gangen.

Jeg går inn i et av dem, drar for gardinen, tar av meg klærne og trer forsiktig ut igjen, kliss naken.

Jeg tviholder på tanken om at det er bedre å passe inn.

I de andre skifterommene vrenses både jakker og truser av med åpent forheng.

KLE OM: Før man begir seg inn i badet, må man kle av seg i et av avlukkene. Foto: Malou Bumbum

Jeg går målrettet bort til badstuen i lokalet. Det føles mer overkommelig å sitte ned, enn å spankulere rundt med puppene i fritt fall.

Den varme og klamme svettelukten slår meg i ansiktet når jeg åpner glassdøra.

Jeg setter meg på den første ledige plassen jeg ser. Et tomt hjørne på nest nederste trinn.

Tett i tett, rad på rad, sitter nakne kroppar på de få kvadratmeterne.

I frykt for å stirre de bredbeinte mennene rett opp i skrittet, stopper jeg å telle når øynene mine faller på den tyvende, svette fyren. Så vidt jeg kan se i den tjukke dampen, er jeg den eneste kvinnen her inne.

Det pustes, peses, stønnes.

Tunge svetteperler renner ned fra trebenkene og lander på de våte flisene. Likevel ropes det fra øverste benk etter å få kaste mer vann på de glovarme steinene.

Det blir rene tetris-spillet inne i badstuen når jeg bestemmer meg for å kaste inn håndkle, og få igjen pusten.

Jeg balanserer meg nedover, mellom dinglende penisar og hårete mager.

Etter meg, renner den ene ut etter den andre, for å kjøle seg ned i de kalde dusjene.

Jeg som er oppvokst med å dusje med bikini i gymgarderoben, står nå side om side med fremmede menn og skyller av meg svetten.

Jeg kommer i prat med flere av dem. Mange er stamgjester, et par av dem er helt nye. Men felles for dem alle, de elsker følelsen av å være naken. Følelsen av å ikke kjenne badeshortsen gnage.

Og det kan man se. De tøyer, bøyer og strekker seg som ingenting. Mens jeg, litt mer beskjeden tvinner beina sammen og skjuler meg under strålen.

Assosiasjonene jeg får av de slitte baderomsflisene og den utdaterte innredningen, gir meg følelsen av å være i en gymgarderobe fra 70-tallet. Men det er ikke så rart, for hit kom Københavns arbeiderklasse for å vaske seg, da det ikke var vanlig å ha innlagt vann i husstanden.

De siste 20 årene er det frivillige som har drevet badet. Nanna Overgaard Rasmussen er leder og en av dem som har hatt ønske om å opprettholde et trygt sted for besøkende å bade nakne.

- For noen handler det å bade uten tøy om frihet og åpenhet, for andre er det sædvane og kultur eller bare hyggene, forteller hun.

BOBLER: Før og etter badstuen kan man avkjøle seg i en av de fylte vanntønnene. Foto: Malou Bumbum

Husets regler presiserer at badet er et aseksuelt rom, og det merkes. For selv om jeg splitter naken labber bortover det våte gulvet, ser jeg ikke et eneste langt blick eller et lurt smil, slik man gjerne møter på stranda eller ned badestigen på Sørenga.

Klientellet i resten av lokalet er en salig blanding av alle type mennesker, både kvinner og menn, unge og gamle.

Jeg går til rommet hvor badekarene står plassert. Rundt er det sittegrupper, lenestoler og solsenger. Fylt opp av gjester.

Alle badekarene er tatt, utenom ett. Jeg henter proppen jeg fikk da jeg kom og skrur på kranen.

Jeg kjenner fort på ubehaget når jeg står rett opp og ned, med blikket klistret på den tynne vannstrålen, som bruker evigheter på å fylle opp det lille karet.

Jeg deiser ned i vannet, som knapt dekker rumpa mi. Hadde det enda vært litt såpeskum og gjemme seg under tenker jeg.

Til høyre for meg sitter en mann og en dame. Begge har presset seg ned i samme badekar. Jeg tror de er kjæresten.

På venstresiden henger tre andre unge mennesker over kanten av hvert sitt badekar og snakker sammen.

Den samme selvsikkerheten er på ingen måte å se i meg. Så for det lunkne badevannet når knærne mine, drar jeg ut den svarte silikonproppen.

Jeg kjenner jeg har fått min dose med både bading og nakenhet for i dag, og piler tilbake bak gardina.

På vei ut stopper mannen fra køen meg. Han sitter på en plaststol og nyter en kopp te.

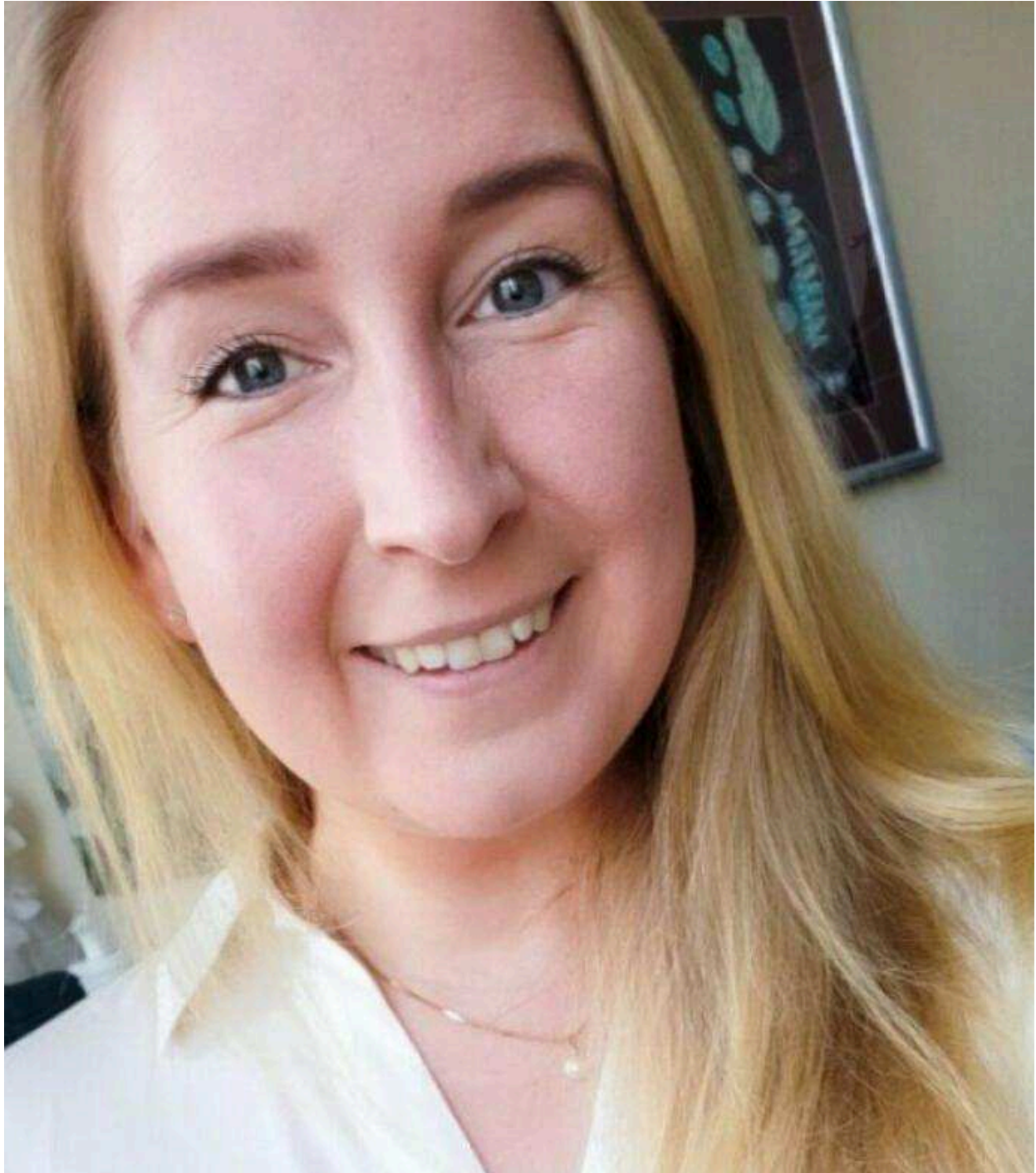
Han vil ha en oppdatering fra min først nakenopplevelse.

- *Dette har vært overveldende, detter ut av meg.*

- En dag kommer du til å elske det.

Sexolog Marte Olstad forteller at stadig flere unge kaster klærne på ulike bad, strender og badstuer, hvor det er tillatt å være naken.

Selv om vi ikke er helt tilbake til 70-tallet, da alle solte seg toppløse langs strendene, tror sexologen at vi sakte beveger oss i den retningen.

NORMALISERER: Sexolog Marte Olstad er positiv til den økende nakenbading-kulturen og mener det er med på å normalisere kroppen. Foto: Privat
- Jeg tror det kommer av et ønske om å bryte ut av det seksualiserte og dømmende samfunnet vi lever i, i dag.

Olstad forteller at det er en rekke positive ting med å la badetøyet forbli i skuffen.

- For det første er det veldig bra for hud og helse å la kroppen puste. For det andre gir det oss et mye mindre fokus på kroppens utseende. Man slipper å gruble på om bikinitrusa sitter fint på rumpa eller godt nok over magen, for når man er naken er man naken.

Sexologens tips til de som vil teste nakenbad:

- For å bli komfortabel med å være naken rundt andre, må man jobbe med å være komfortabel rundt seg selv først. Det handler om selvaksept.

- Øv deg på å se deg selv i speilet uten klær og føl på det å gå rundt hjemme helt naken. Første gang man tester ut et nakenbad kan man starte med å bade toppløs, i en liten truse. Da er man kanskje klar for å kaste alle klærne neste gang. Nakenhet er jo egentlig det mest naturlige i verden.